

# Komenda Główna Straży Granicznej

<https://strazgraniczna.pl/pl/pozostale-informacje/promocja-i-historia-formacji/historia-sg/10135,Narodziny-Strazy-Granicznej-Gornego-Slaska.html>  
30.06.2024, 21:43

## Narodziny Straży Granicznej Górnego Śląska

Sylwia Wojtowicz  
17.05.2022

Jej zadaniem była przede wszystkim ochrona odcinka granicy od Solarni do Olzy. Straż Graniczna Górnego Śląska, chociaż jako samodzielna instytucja funkcjonowała niewiele ponad rok, wyraźnie podkreślała niezależność władz powstańczych od Polski.

19 maja 1921 roku Naczelną Komendą Wojsk Powstańczych Górnego Śląska powołano do życia Straż Graniczną Górnego Śląska. Zadaniem tej wojskowo-policyjnej formacji była ochrona odcinka granicy Liswarta - Brynica - Przemsza - Wiśla (od Solarni do Olzy). Strażnicy zwalczali przemyt towarów i chwyтали osoby nielegalnie przekraczające granicę między Polską a terytorium opanowanym przez powstańców śląskich.



Centralne Archiwum Wojskowe

Dofinansowano ze środków  
Programu Dziedzictwo Cyfrowe

Celem istnienia Straży Granicznej Górnego Śląska, oprócz zwalczania przestępczości granicznej, było podkreślenie niezależności władz powstańczych od Polski i obalenie tezy o polskiej interwencji zbrojnej na Górnym Śląsku, którą formułowali alianci i Międzysojusznicza Komisja w Opolu. Rozkaz organizacyjny przewidywał utworzenie pułku, w skład którego wchodziły: Dowództwo Pułku Straży Granicznej, Sztab w Mysłowicach i trzy bataliony straży granicznej. W skład batalionu wchodziło: Dowództwo Batalionu z oddziałem sztabu i 4 kompanie straży granicznej po 3 plutony. Stan pułku to: 25 oficerów i 1575 ludzi, 24 konie, 15 wozów, 1 samochód osobowy, 1 motocykl i 32 rowery. Dowódcą pułku został kpt. Władysław Dzierżkowski. I batalionem dowodził por. Franciszek Tokarz, II batalionem por. Leon Dopierała, III batalionem por. Jan Łabisz.

1A 602  
1924  
kwi.

# WERBUNEK

## do Straży Granicznej Górnego Śląska.

Rożkazem N. K. P. z dnia 20. maja 21 r. L. dz. 1339/21. Sieg. została utworzona Straż Graniczna Górnego Śląska.

Do Straży mogą wstąpić ochotniczo Polacy z Górnego Śląska

**nie karani**

i fizycznie

**kompletnie zdrowi,**

mający zaświadczenia lojalności politycznej przez polską władzę gminną, a w braku tejeż przez Komendy Powiatu Etapowego.

Do Straży granicznej mogą się również zgłaszać członkowie Straży Obywatelskiej i wszystkich istniejących formacji wojskowych w wieku od 25-ciu do 38-miu lat.

Zgłoszenia należy składać w kancelarji szefa straży granicznej w Mysłowicach lub w poszczególnych D-twach Powiatowych Etapu.

**Nowina-Doliwa**

**Nacz. wódz Powst.**

Po przejęciu przez Polskę przyznanej jej części Górnego Śląska, Straż Graniczna Górnego Śląska została przesunięta na granicę z Niemcami i w czasie od 24 czerwca do 10 lipca

1922 r. włączona do Straży Granicznej.

*Zdj. domena publiczna*